

Šest moskovskih minuta

U gledni hrvatski oftalmolog prof. dr. sc. Nikica Gabrić proteklog je mjeseca boravio u Moskvi kako bi na ruskom tržištu predstavio najnoviju verziju uređaja za skidanje mrene *Whitestar Signature*, američke farmaceutske tvrtke Abbott Medical Optics, koju u Hrvatskoj zastupa tvrtka Oktal Pharma. Prof. Gabrić sudjelovao je na godišnjem sastanku Ruskog društva za kirurgiju katarakte i refraktivne kirurgije. Ovogodišnji sastanak „*Modern technologies in cataract and refractive surgery*“ okupio je više od tisuću ruskih liječnika te pedesetak oftalmologa iz brojnih drugih zemalja.

Abbott Medical Optics, u suradnji sa zastupstvom Oktal Pharme, odabrao je prof. Gabrića kao najvećeg promotora i demonstratora te tvrtke u regiji te jednog od najvećih u Europi kako bi prikazao najnoviju tehnologiju u kirurgiji katarakte u očnoj poliklinici Fjodorov, koja je bila domaćin toga stručnog događanja. Kao jedini stranac koji je sudjelovao u programu *live surgery* (videoprijenos operacija sive mrene), prof. Gabrić je operirao uz najboljega ruskog kirurga prof. Borisa Malyugina, ujedno i zamjenika direktora Fjodorovljeva instituta.

Operacija sive mrene obavlja se u tzv. topičkoj anesteziji, bez injekcije, a anestezija oka postiže ukapavanjem lokalnog anestetika u oko. Taj je segment u oftalmologiji doživio golem napredak pa je početni rez od 14 milimetara razvojem operativne tehnike sveden na svega dva milimetra! Kroz takav rez uvlači se ultrazvučna sonda pomoću koje se isisava zamućena leća te zamjenjuje zdravom, intraokularnom lećom. Operacija traje vrlo kratko, u prosjeku desetak minuta. Međutim, prof. Gabrić je svoj poziv u Moskvu itekako opravdao jer je operaciju izveo za nevjerojatnih šest minuta! A sam rezultat i postotak komplikacija ovisi i o brzini odnosno duljini operativnog zahvata.

Abbott Medical Optics, u suradnji sa zastupstvom Oktal Pharme, odabrao je prof. Gabrića kako bi prikazao najnoviju tehnologiju u kirurgiji katarakte u očnoj poliklinici Fjodorov. Samo šest minuta, uz komentare za svaki korak operacije, bilo je dovoljno da se operacija završi, i to otprilike triput brže no što su učinili ruski kolege. Prof. Gabrić je oduševio sve prisutne, ali i pokazao skromnost komentirajući da to nije natjecanje u brzini već je važan rezultat za pacijenta. Prof. Gabriću su otvorena vrata na ostalim projektima u organizaciji Abbott Medical Opticsa; naime, nije lako pronaći stručnjaka koji s takvom lakoćom operira i pokazuje prednosti proizvoda tvrtke.

Prof. Gabrić u operacijskoj dvorani Fjodorovljeva instituta, gdje nitko s prostora bivše Jugoslavije nije operirao

Proizvodi tvrtke Abbott Medical Optics prepoznati su diljem svijeta. Važno je istaknuti da uređaj *Whitestar Signature* oslobađa oko trideset posto manje topline, što rezultira manjim zagrijavanjem oka pacijenta te brži oporavak. Intraokularne leće s *Tecnis* tehnologijom omogućavaju pak oštar vid pacijentima, čak i u uvjetima slabijeg svjetla, ili prilikom vožnje u otežanim uvjetima.

O multifokalnim lećama *Tecnis*, trenutačno najpopularnijim multifokalnim lećama na svijetu, prof. Gabrić je istoga dana u Moskvi održao predavanje o iskustvu rada u proteklih pet godina u Klinici Svjetlost, ustanovi koja je prošle godine dobila status Specijalne bolnice za oftalmologiju. Tim predavanjem prof. Gabrić je pokazao da, uz veliku tradiciju, golemo iskustvo i vrlo velik broj ugrađenih multifokalnih leća u regiji uvijek prvi zna prepoznati izvrsnost

te istovremeno preuzeti rizik koji donosi ulaganje u novu tehnologiju.

Prva klinika Svjetlost otvorena je 1998. godine, a novosagrađeni objekt Specijalne bolnice za oftalmologiju Svjetlost prostire se na devet etaža: dvije etaže podzemne garaže te sedam nadzemnih za djelatnosti klinike, ukupne površine više od 2000 m².

Arhitektonski je oblikovana po najmodernijim funkcionalnim standardima sličnih centara medicinske izvrsnosti u svijetu. U njoj se nalazi šest vrhunski opremljenih operacijskih dvorana, osam odsjeka koji se specifično i specijalizirano bave pojedinim anatomsko-funkcionalnim dijelovima oka, najmoderniji dijagnostički kabineti i ambulante, prostorije očne banke, jednokrevetni i dvokrevetni apartmani za postoperativni boravak pacijenata, laboratorij za krvne pretrage, internistički kabinet, multifunkcionalna konferencijska

dvorana opremljena multimedijском digitalnom opremom za izravni prijenos operacija iz operacijskih dvorana te telekonferencijski multimedijalni *streaming* za izravni prijenos slike i tona prilikom organiziranja videokonferencija s drugim centrima u zemlji i inozemstvu.

Klinika Svjetlost ima 60 zaposlenih, od toga je 27 doktora i 15 mladih liječnika specijaliziranih oftalmologije, čije školovanje financira sam prof. Gabrić. Ako se u obzir uzme da školovanje jednog doktora stoji najmanje 100.000 eura, lako je izračunati da prof. Gabrić ukupno u edukaciju mladih doktora ulaže ukupno milijun i petsto tisuća eura. Naime, temeljni je stav prof. Gabrića da su ključ dobrog poslovanja – ljudi. Klinika Svjetlost, od osnutka, slijedi najnovije trendove i neprekidno ulaže u nove tehnologije u svim granama oftalmologije.

Jasnom vizijom, ali neprekidnim ulaganjem, radom i razvojem, prof. Gabrić je uspio otvoriti klinike u Banjoj Luci i Sarajevu, a u četiri preostale klinike (Subotici, Zemunu, Prištini i Herceg Novom) djeluje kao liječnik konzultant. U Bosni i Hercegovini je izabran za menadžera godine (2011.). Impresivno zvuči podatak da godišnji promet iznosi 4,5 milijuna eura, a svu prosječnu bruto-dobit od 450 tisuća eura prof. Gabrić ulaže u novu opremu.

Svjatoslav Fjedorov, znanstvenik po kojem je klinika Fjedorov i dobila ime, bio je njezin osnivač i obilježio je drugu polovicu 20. stoljeća. Karijera mu je krenula uzlaznom putanjom 1974. godine kad je izmislio revolucionaran način skidanja dioptrije. Radio je to pomoću dijamantnog nožića zarezujući 8, 16 i 20 zareza u oku i tako prvi put u povijesti omogućio ljudima bolji vid. Njegova se metoda koristila diljem svijeta sve do 1990., kada su Amerikanci, Japanci i Nijemci na temelju njegovih ideja izumili lasersko skidanje dioptrije. Fjedorov je ubrzo sagradio centre u Moskvi te u 12 ostalih velikih gradova diljem bivšega Sovjetskog Saveza. Imao je drukčiji način razmišljanja, a njegov rad prepoznale su mnoge utjecajne osobe iz političkog i druš-

Prof. Gabrić je operirao na najmodernijem svjetskom aparatu *Whitestar Signature* američkog proizvođača Abbott Medical Optics, koga u Hrvatskoj zastupa Oktal Pharma

Vrh europske i svjetske oftalmologije – prof. Gabrić uz najboljega ruskog kirurga, prof. Borisa Malyugina

Prof. Gabrić se dokazao kao promotor tvrtke Abbott Medical Optics – na slici s Vedranom Pavešićem, predstavnikom tvrtke za Hrvatsku

tvenog svjetskog života. Primio ga je i papa Ivan Pavao II., a kod njega su se liječili i političari iz bivšega istočnog bloka. Tako je u njegovoj klinici boravio pokojni libijski predsjednik Moamer Gadafi te kubanski vođa Fidel Castro. Devedesetih godina je bio i potpredsjednik ruske vlade te se namjeravao kandidirati i za predsjednika. Međutim, poginuo je 2000. godine u helikopterskoj nesreći, u nikad razjašnjenim okolnostima.

Nakon završene operacije, prof. Gabrić je posjetio muzej Fjedorovog instituta, dao intervju za ruske novine, koje je najviše zanimalo profesorovo viđenje situacije u kojoj se nalazi Fjedorov institut te što savjetuje ruskim kolegama za poboljšanje razvoja oftalmologije u Rusiji. Prof. Gabrić je izrazio veliko poštovanje prema Fjedorovu te istaknuo da je bio velik čovjek, prepun ideja i vizija. Kako bi držali korak s ostalim svjetskim klinikama, istaknuo je kako ruski institut treba neprestano ulagati u tehnologiju i edukaciju mladih doktora.

Unatoč tome što je zamišljen vizionarski i što je kroz svoju povijest stekao tradiciju rijetko viđenu u oftalmologiji, institut je ipak ostao zarobljen u vremenu, te nema posljednje tehnološke inovacije koje posjeduje Specijalna bolnica Svjetlost.

Itekako je moguće povući paralelu između Svjatoslava Fjedorova i Nikice Gabrića. Premda se radi o potpuno različitim vremenima, vizija je ista: napraviti superioran sustav u oftalmologiji koji izvrsnošću, neprestanim tehnološkim inovacijama te stalnim razvojem zaposlenika svakodnevno pruža najbolje svojim pacijentima.

Iako nekome tko iza sebe ima više od 30.000 operacija sudjelovanje na takvom skupu, kao i operacija uživo pred 1000 oftalmologa iz svih krajeva svijeta, nije nikakav problem, valja istaknuti da je šest moskovskih minuta bilo dovoljno da se prof. Gabrić potvrdi kao najveće ime u oftalmologiji na ovim prostorima, ali i na europskoj razini.